

om et saadant Byggeforetagende. Vi have Erfaringer, der just ikke ere af den Beskaffenhed, at man let falder til Ro i et saadant Spørgsmaal. Vi have mange Byggeforetagender at se tilbage paa, hvor vi have ment at være gaaede med til at give en rundelig Bevilling, naar vi gik med til alt, hvad Ministeren forlangte til saadanne Bygningernes Opførelse. Men saa har man set, at det varede ikke længe, inden der kom store Overskridelser baade her og der. Det er noget, man skulde se at komme bort fra. Naar der bliver forelagt for Tinget saa store Krav, som der bliver ved saa store Byggeforetagender som dette og lignende — jeg tænker her paa Banegaarden, paa Posthuset og paa mange andre saadanne Byggeforetagender, f. Eks. Righospitalet, hvor der er kommet meget, meget store Overskridelser —, kan man kræve, at der foreligger en fuldt, i alle sine Enkeltheder udarbejdet Plan, saaledes at man er sikker paa, at for dette Beløb vil Bygningen kunne blive opført. Jeg er glad ved at høre det ærede Medlem, som først talte, da jeg ved, at han baade kan sætte sig ind i og altid sætter sig meget godt ind i disse Spørgsmaal, og han har jo meddelt os, at her ere Forholdene lagte saaledes til Rette, at man trygt kan gaa med dertil. Derfor er jeg glad ved at kunne anbefale dette Lovforslag til hurtig Fremme her i dette Ting, og det saa meget mere, som det er paatrængende, at der hurtigst muligt bliver fremskaffet Plads, saaledes at de Straffedomme, som Domstolene idømme, kunne blive fuldbyrdede.

Sonne: Ogsaa jeg har ved at beskæftige mig med denne Sag maattet vinde den Overbevisning, at det ikke kan være tvivlsomt, at Afhjælpsningen af Pladsmangelen paa vore Straffeanstalter er en beklagelig, men uomgængelig Nødvendighed. Jeg skal i saa Henseende blot henvise til, hvad Fængselskommissionen udtaler i sin Betænkning, Side 9, hvor den taler om de fortvivlede Forhold, som Pladsmangelen afføder indenfor Straffeanstalterne og Fængslerne, og endvidere, hvorledes den senere paapeger de Ulemper, som flyde af den nødvendige Overføring af Fangerne fra Cellebehandling paa Vridsløselille til Fællesbehandling i Horsens Tugthus, og anfører, at alene den nogenlunde paaviselige Del af de derved foranledigede Udgifter andrager saadant noget som 20,000 Kr. aarlig for Staten. Ser man imidlertid hen til de Udgifter, som en Afhjælpsning af Fæng-

selsnøden ifølge det her foreliggende Forslag maa regnes at ville medføre, kan man ikke frigøre sig for Indtrykket af, at vi her staa ovorfor en ganske overordentlig kostbar Foranstaltning. Ifølge den Tekst, der ledsager det oprindelige Lovforslag, gik dette ud paa at tilvejebringe Plads for 220 Fanger, medens det Projekt, der omhandles i Folketingets Udvalgsbetænkning, er beregnet til 227 Fanger. Dette er jo beregnet at ville medføre en Udgift af 1,200,000 Kr. Der foreligger jo, som det er blevet oplyst, et juridisk bindende Tilbud om den paagældende Opførelse, saaledes at det i dette Tilfælde, ganske undtagelsesvis for Resten, burde være berettiget at regne med, at Udgiften ved det tilsigtede Anlæg vil kunne holdes indenfor den angivne Sum. Men selv dette synes mig overordentlig dyrt. Det vil jo nemlig, naar man beregner hele Anlægssummen, hvori der jo ganske vist, som det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Niels Rasmussen) paaviste, ogsaa er indbefattet Tuberkulosehospitalet, blive 5,300 Kr. pr. Straffefange, og dette er uægtelig dyrt, ja, saa dyrt, at hvis Installationen af Landets Befolkning i Almindelighed skulde beslaglægge et saadant Beløb, vilde Landets økonomiske Evne aldeles ikke tillade, at der blev skaffet Husrum for Landets Befolkning. Thi Husrum for en Befolkning paa $2\frac{3}{4}$ Mill. vilde beslaglægge et Beløb paa 14,500 Mill. Kr. eller omtrent det dobbelte af Landets kalkulerede Nationalformue. Nu er jo dog heldigvis den Del af Befolkningen, som befinder sig paa fri Fod, den aldeles dominerende Del af denne og heldigvis i Stand til at skaffe sig Husrum, Tag over Hovedet til en væsentlig lavere Takst end den, det synes nødvendigt at regne med med Hensyn til Fangerne, og en Takst, som mere nærmer sig til den beskedne Takst, der er regnet med til Tilvejebringelse af Husrum for de 30 Fanger, der fra Horsens Tugthus agtes detacherede til Kølseng Mergelleje. Men altsaa mit umiddelbare Indtryk har været, at den her tilsigtede Foranstaltning er overordentlig kostbar og saa kostbar, at det ogsaa af den Grund maatte synes saare tiltalende og attraaværdigt, om Pladsbehovet paa vore Straffeanstalter i Tidens Løb kunde undergaa en Reduktion. Imidlertid tør jeg, efter nærmere at have sat mig ind i Sagens Enkeltheder, ikke betegne de her kalkulerede Bekostninger som uforholdsmæssige og unødvendigt store, og jeg kan altsaa ogsaa i saa Henseende, omend med Bekla-